

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu

LPO-4101-02-02/2012
P/12/097

Poznań, dnia 23 kwietnia 2012 r.

Pan
Paweł Szczepankiewicz
Wójt
Gminy Wierzbinek

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, skontrolowała w Urzędzie Gminy w Wierzbinku realizację Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich („PPWOW”), z uwzględnieniem wykorzystania pożyczki Banku Światowego.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 kwietnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie kontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonych uchybień.

1. W dniu 6 grudnia 2007 r. zawarte zostało porozumienie o współpracy przy realizacji PPWOW między Województwem Wielkopolskim, a Gminą Wierzbinek, w którym określono zasady współpracy między Województwem i Gminą w obszarze dotyczącym realizacji Programu Integracji Społecznej finansowanego z części środków pozyskanych na podstawie umowy pożyczki z Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju. W ramach realizacji projektów programu PPWOW w latach 2008-2010 Gmina Wierzbinek zawarła 19 umów na realizację usług w ramach Programu Integracji Społecznej łącznie na kwotę 367.187,85 zł oraz 7 umów na usługi w zakresie szkoleń łącznie na kwotę 32.579,07 zł. Wydatki Gminy Wierzbinek na realizację programu PPWOW wyniosły 399.766,92 zł. Na koniec realizacji programu PPWOW do dyspozycji gminy pozostały środki w wysokości 10.613,23 zł. Środki te były zaangażowane w projektach realizowanych w roku 2010, a pozostały ponieważ usługodawcy w raportach końcowych i sprawozdaniach wykazali faktycznie poniesione koszty w niższych wysokościach. Przyjęte procedury w zakresie finansowania, sprawozdawczości, kwalifikowalności kosztów, monitoringu realizacji tego programu określał Podręcznik Realizacji Programu Integracji Społecznej, a cel bieżącego monitorowania realizacji programu PPWOW zapewniał informatyczny system on-line monitorowania zarządzania operacyjnego i finansowego – MIS (System Informacji Zarządzającej).

Zaplanowane usługi społeczne w ramach PPWOW obejmowały cztery działania:

- wspieranie i uaktywnienie osób starszych w życiu społecznym oraz integrację międzypokoleniową polegającą m.in. na zorganizowaniu usług mających na celu podtrzymywanie sprawności fizycznej, intelektualnej poprzez organizowanie cyklicznych spotkań ze specjalistami służby zdrowia w zakresie zdrowego i higienicznego stylu życia, tworzenie ogólnodostępnych stanowisk internetowych, specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, a także rozwoju usług klubu seniora,
- usługi na rzecz dzieci i młodzieży polegające na zagospodarowaniu czasu wolnego i rozwijaniu własnych zainteresowań poprzez organizowanie półkolonii, wyjazdów warsztatowych, spotkań sportowych i dydaktycznych,

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82, ze zm.

- usługi na rzecz rodzin poprzez wzmacnianie więzi rodzinnych i integrację środowiskową w zagospodarowaniu czasu wolnego poprzez festyny integracyjne, spotkania muzyczne,
- wsparcie szkoleniowe z zakresu planowania i wdrażania usług społecznych np. partnerstwa lokalnego i tworzenia projektów służących rozwiązywaniu problemów społecznych, podstaw tworzenia i funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz pozyskiwania funduszy.

Potrzeba realizacji ww. usług wynikała z problemów społecznych wskazanych przez mieszkańców gminy Wierzbinek w drodze konsultacji społecznych prowadzonych w formie licznych spotkań na terenie sołectw, szkół, w siedzibach ochotniczych straży pożarnych, kół gospodyń wiejskich przez powołany przez Pana Wójta Zespół Zadaniowy ds. wdrażania Programu Integracji Społecznej i była zbieżna z celami strategicznymi i operacyjnymi określonymi w Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych gminy Wierzbinek na lata 2008-2015 oraz w Strategii Rozwoju Gminy na lata 2005-2014.

2. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi zastrzeżeń do:

- wdrożenia wymaganych procedur dla realizacji programu PPWOW poprzez ustanowienie wymaganych zespołów do jego wdrażania i powołania komisji w celu wyłonienia wykonawców projektów,
- prowadzonych konsultacji i przyjęcia przez Radę Gminy pozytywnie zaopiniowanej przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej („dalej „ROPS”) Strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych,
- opracowania przez Gminę i zaakceptowanego przez ROPS planu działania w ramach PPWOW zgodnego z wymogami Podręcznika Realizacji Programu Integracji Społecznej,
- przyjętych zasad księgowania kosztów realizacji programu PPWOW i zgodności zapisów księgowych ze sprawozdawczością ze zrealizowanych projektów,
- terminowości i treści przekazywanych sprawozdań do ROPS,
- zgodności realizacji programu PPWOW z przyjętym planem działania i gminną Strategią integracji i rozwiązywania problemów społecznych,
- zastosowanych procedur wyłonienia usługodawców projektów zrealizowanych w ramach PPWOW,
- egzekwowania od usługodawców przedkładania raportów bieżących i końcowych z wykonania usług,
- terminowego rozliczania usługodawców z wykonanych projektów.

3. Ustalenia kontroli NIK wykazały jednak nw. uchybienia.

3.1. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych gminy Wierzbinek na lata 2008-2015 została przyjęta uchwałą z dnia 2 grudnia 2008 r. nr XXIII/142/08 Rady Gminy w Wierzbinku po pozytywnym zaopiniowaniu jej w dniu 1 grudnia 2008 r. przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. W omawianej Strategii (...) ustalono, że jej aktualizacja odbywać się będzie nie rzadziej niż raz na dwa lata po przeprowadzonej ewaluacji i konsultacjach społecznych w zakresie identyfikowania problemów i potrzeb społecznych. Do dnia rozpoczęcia kontroli NIK, Pan Wójt nie przedstawił Radzie Gminy projektu takiej aktualizacji.

3.2. NIK zwraca uwagę, że w porozumieniach i umowach zawieranych przez Urząd z usługodawcami na wykonanie projektów w ramach PPWOW nie zamieszczono postanowień dotyczących należytego zabezpieczenia interesów własnych Gminy, polegających na ustanowieniu kar umownych za niewłaściwe lub nieterminowe wykonanie usługi przez usługodawcę, zapewnieniu okresu gwarancji wykonanych usług, itp. Wprawdzie wzór umowy zawartej w Podręczniku Realizacji Programu Integracji Społecznej nie przewidywał takich postanowień, lecz zdaniem NIK wzór ten, miał charakter ramowy dla programu PPWOW i dotyczył przede wszystkim merytorycznych wymagań dotyczących usług z zakresu Programu Integracji Społecznej.

3.3. Zgodnie z Podręcznikiem Realizacji Programu Integracji Społecznej zaliczka aktywizacyjna na realizowany projekt nie może być wyższa niż 25% jego wartości. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że w przypadku trzech zawartych w 2009 r. umów na realizację projektów: Mole książkowe, Kulturalna integracja i Ciekawi świata, w odniesieniu do których na wniosek wojewódzkiego koordynatora Programu doszło do zmniejszenia zakresu rzeczowego i wartości zleconych zadań, a aktualna wartość wypłaconych zaliczek przekroczyła ww. próg o kwotę o 8.590,43 zł.

3.4. Członkowie powołanego przez Pana Wójta Zespołu Zadaniowego do prac koordynacyjnych wdrożenia Programu Integracji Społecznej nie udokumentowali w formie pisemnej prowadzonych kontroli prawidłowego wykonania zamówionych usług dla projektów programu PPWOW w trakcie ich realizacji i po ich zakończeniu. Monitoring realizacji poszczególnych projektów wykonywanych w ramach PPWOW prowadzony był przez wyznaczonych pracowników na bieżąco poprzez analizę otrzymywanych sprawozdań od usługodawców. Na podstawie tych sprawozdań rozliczane były przez Urząd faktury oraz dowody księgowe za wykonywane usługi, a wyniki realizacji umów wprowadzane do systemu MIS. Członkowie Zespołu Zadaniowego prowadzili

dokumentację fotograficzną z wykonanych usług oraz uczestniczyli w realizowanych usługach, jako obserwatorzy, jednak nie sporządzali w formie pisemnej informacji o rezultatach prowadzonych kontroli.

3.5. Pomimo, znacznego zainteresowania grupy docelowej, Urząd nie zapewnił kontynuacji realizowanego w 2010 r, skierowanego do dzieci i młodzieży projektu „WWW Wakacyjne Warsztaty Wyjazdowe”, na który poniesiono wydatki w wysokości 35.000 zł. NIK zauważa, że jednym z istotnych założeń programu PPWOW była trwałość wybranych do realizacji projektów, a więc m.in. ich dalsza kontynuacja.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) dokonanie stosownej aktualizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Wierzbinek,
- 2) zabezpieczanie interesów Gminy w umowach na realizację usług,
- 3) dokumentowanie faktu przeprowadzenia kontroli wykonania zleczanych przez Gminę usług,
- 4) przestrzeganie wszystkich zasad realizacji projektów współfinansowanych ze środków pozagminnych, w tym rozważenie kontynuacji projektu „WWW Wakacyjne Warsztaty Wyjazdowe”.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK (Kolegium NIK).